

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LIETUVIŲ DRAMA IR PASAULINĖS DRAMATURGIJOS KONTEKSTAI	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. Neringa Klišienė Kitas (-i):	Filologijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyimo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
Auditorinė	4, 6 semestrai	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48 (+2)	80

Dalyko (modulio) tikslas		
Šiuo dalyku siekiama rengti aukštos kvalifikacijos lietuvių filologijos specialistus, suteikiant studentams tvirtus literatūros mokslo pagrindus, sisteminę tradicinę ir moderniosios liuanistikos žinias ir gebėjimą analizuoti, sisteminti bei vertinti lietuvių kalbos ir literatūros reiškinius platesniuose literatūros ir kultūros kontekstuose, filologinėje ir tarpdalykinėje perspektyvoje, profesionaliai vartoti lietuvių kalbą žodžiu ir raštu, taip pat kritiškai mąstyti, savarankiškai mokytis, bendrauti ir bendradarbiauti nacionalinėje ir tarptautinėje aplinkoje. Taip pat siekiama ugdyti gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai bei grupėje, analitinį, kritinį ir kūrybinį mąstymą, plėsti literatūros mokslo žinias ir gebėjimą jas taikyti, šiuolaikinės lietuvių literatūros pagrindinių reiškinių suvokimą, gebėjimą savarankiškai atlikti literatūrologinį tyrimą.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės kritiškai vertinti informaciją, analizuoti reiškinius, išvelgti sudėtinę dalį ir ryšius tarp jų; gebės kelti probleminius klausimus, dalyvauti diskusijose, argumentuoti savo nuomonę.	Įtraukianti paskaita; probleminis interaktyvus dėstymas; lyginamoji analizė; praktinis Michelio Vinavero metodo taikymas draminių tekstų analizei; diskusijos. Savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, pranešimas, egzaminas.
Gebės išvelgti teatrologinę ar/ir literatūrologinę, kultūros tyrimų srities problemą ir jai ištirti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, ją sukaupti, analizuoti, sisteminti, kritiškai vertinti, naudodamiesi adekvačiais tyrimo metodais.	Įtraukianti paskaita; probleminis interaktyvus dėstymas; lyginamoji analizė; praktinis Michelio Vinavero metodo taikymas draminių tekstų analizei; diskusijos. Savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, pranešimas, egzaminas.
Suvoks ir gebės apibūdinti literatūrą kaip daugiareikšmį fenomeną, gebės paaiškinti literatūros formavimo (-si) dėsninumus ir principus, struktūrines, žanrines, kompozicines,	Įtraukianti paskaita; probleminis interaktyvus dėstymas; lyginamoji analizė; praktinis Michelio Vinavero metodo taikymas draminių tekstų analizei; diskusijos. Savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, pranešimas, egzaminas.

stilistines, komunikacines kūrinio ypatybes ir tipus.		
Gebės būti atviri ir Lietuvos kultūros, ir kitų kultūrų pažinimui per kalbų mokymąsi, literatūros, kalbos ir kt. studijas, gebės įgyti Lietuvos ir kitų kultūrų žinių ir supratimo, gretinti skirtingų kultūrų reiškinius.	Įtraukianti paskaita; probleminis interaktyvus dėstymas; lyginamoji analizė; praktinis Michelio Vinavero metodo taikymas draminių tekstų analizei; diskusijos. Savarankiškas skaitymas.	Darbas seminaruose, pranešimas, egzaminas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Įvadas. Michelio Vinavero metodo pristatymas: veikimo principai; sąvokos ir terminai; raktažodžiai. Parodomoji draminio kūrinio ištraukos analizė.	2		1				3	5	Antanas Čechovas, „Trys seserys“ (draminiai tekstai gali būti keičiami bendru sutarimu). Mokslinė, kritinė, publicistinė literatūra pateikiama prieš kiekvieną seminarą.
2. Antono Čechovo „Trys seserys“: emocinė kompozicija ir siužetinės informacijos perteikimas; rečiatyvinis kalbėjimas; monologų struktūra. Teminės ašys: atmintis ir jos ištrynimasis, ateitis ir jos ištrypimas, nesanti dabartis, nesugražinamas ar ciklinis laikas, permanentiškumas ar erozija. Lyginamoji analizė: Augusto Strindbergo „Mirties šokis“.	2		4				6	6	Augustas Strindbergas, „Mirties šokis“.
3. Maurice'o Maeterlinko „Pelėjas ir Melisanda“: mitinė schema, simbolika, ritmika, dramatinės įtampos kūrimas. Lyginamoji analizė: Marguerite Duras „Agata“, arba „Skveras“.			2				2	5	Maurice'as Maeterlinkas „Pelėjas ir Melisanda“; Marguerite Duras, „Agata“, arba „Skveras“
4. Paulio Claudelio „Apreiškimas Marijai“: dramatinės įtampos šaltinis, pakartojimų, leitmotyvų variantiškumas. Suvokėjo statusas. Lyginamoji analizė: Martino Crimpas „Kaime“.			4				4	6	Paulis Claudelis, „Apreiškimas Marijai“; Martinas Crimpas, „Kaime“.

5. Draminių eksperimentų ištakos: Alfredas Jarry, Guillaume'as Apollinaire'as. Absurdo dramaturgija. Kalbos ir sceninio kalbėjimo problema. Dialogas ir jo dinamika: opozicija, stichomatija ir pakartojimas. Sintaksė. Kontekstinė reikšmė.	2					2	4	Alfredas Jarry, „Karalius Juoba“; Guillaume'as Apollinaire'as, „Teiresijo krūtys“.
6. Samuelio Becketto „Baigmė“: nureikšminanti kalba kaip dramatis pjesės vyksmas; kalbėjimo ritmika, remarkų funkcionalumas, tekstinės figūros; personažų statusų kova. Teminės ašys: egzistencijos-nebūties, kasdienybės-teatro ir kt.			2			2		Samuelis Beckettas, „Baigmė“.
7. Eugène'o Ionesco „Karalius miršta“ (arba „Kelionė pas mirusiuosius“): personažai, reikšminė asociacija, poros konfliktas.			2			2	5	Eugène'as Ionesco, „Karalius miršta“ arba „Kelionė pas mirusiuosius“ (ištrauka).
8. Lyginamoji analizė: Kosto Ostrausko „Pypkė“, Juozo Glinskio „Mėnesienoje“			2			2	6	Kostas Ostrauskas, „Pypkė“, Juozas Glinskis, „Mėnesienoje“.
9. Kazio Sajos dramaturgija („Maniakas“, „Mamutų medžioklė“, „Ubagų sala“): nuo humoro iki grotesko; potekstės reikšmė, ezopinis kalbėjimas. Lyginamoji analizė: Alfredo Jarry „Karalius Juoba“.	2		2			4	7	Kazio Sajos pjesė (pasirinktinai), Alfredas Jarry, „Karalius Juoba“.
10. XX a. Vakarų Europos dramaturgijos kryptys: <i>In-Yer-Face</i> . Nebylaus riksmo dramaturgija (Sarah'os Kane kūryba).	2					2	5	Martinas McDonagh, „Pagalvinis“, Sarah Kane, „Psichozė 4.48“
11. Mariaus Ivaškevičiaus „Malyš“: beobjektis konfliktas, tekstinės figūros. Stilistinė dramos analizė: posakiai-sentencijos; pakartojimai, leitmotyvas, kompozicinė simetrija, ironija. Draminio kalbėjimo išcentravimas. Lyginamoji analizė: Bernard'o-Marie Koltės „Negro ir šunų kova“.	2		4			6	6	Bernard'as-Marie Koltės, „Negro ir šunų kova“ (ištrauka), Marius Ivaškevičius, „Malyš“.
12. Sigitas Parulskis, „Vienatvė dviem“: pasakotojo, personažo identifikacijos būdai ir ribos. Temos, siužetinės linijos lygmuo. Metafizinės tuštumos tema.	2		3			5	5	Sigitas Parulskis, „Vienatvė dviem“, Martinas Crimpas, „Kaimas“

Lyginamoji analizė: Martino Crimpo „Kaimas“ tematikos ir dramaturginio sprendimo aspektais.									
13. Mariaus Ivaškevičiaus „Малыш“ (arba „Mistras“): žaidybiškumas, pastišas; tautinė ideologija ir jos dekonstravimas; teminės ašys ir siužetinės linijos lygmuo. Lyginamoji analizė: Kosto Ostrausko ir Juozo Erlicko pjesės.			4				4	6	Marius Ivaškevičius, „Малыш“ arba „Mistras“; Kosto Ostrausko, Juozo Erlicko pjesės (pasirinktina).
14. XXI a. naujausioji lietuvių dramaturgija: autoriai, tendencijos, alternatyvos.	2		2				4	4	Mindaugo Nastaravičiaus, Teklės Kavtaradzės, Daivos Čepauskaitės, Gabrielės Labanauskaitės, Dovilės Zavedskaitės arba kitos pasirinktos pjesės.
Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas							2	10	
Iš viso:	16		32				50	80	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose	20 %	Semestro metu	2 balai: aktyviai dalyvauja diskusijose, argumentuotai atsako į klausimus, formuluoja problemas ir klausimus, teikia motyvuotų kritinių pastabų ar įžvalgų; 1 balas: dalyvauja diskusijose, atsako į užduodamus klausimus; 0 balų: beveik nedalyvauja diskusijoje arba praleido daugiau nei 1/3 seminarų.
Viešas detalios (2–4 fragmentų apimties) dramatinio kūrinio analizės pristatymas ir apgynimas.	20 %	Semestro metu	Vertinama 0–2 balais: gebėjimas aptarti konkretų dramos kūrinį, susieti jį su dramaturgijos linkmėmis, teiginius argumentuoti, iliustruojant juos pavyzdžiais, juos analizuoti, vertinti. Gerai parengta analizė turi atitikti pasirinktos analizei temos tikslus, atspindėti studentų gebėjimą kūrybiškai mąstyti bei pritaikyti paskaitų metu įsavintas sąvokas.
Egzaminas	60 %	Egzaminų sesijos metu	Egzaminą sudaro rašto darbas iš dviejų dalių: išsami pasirinkto dramatinio kūrinio fragmento (3-4 dalių) analizė; ir išanalizuoto dramatinio teksto lyginamoji analizė pasirinktu aspektu (darbo apimtis – 1700-2000 spaudos ženklų). Gerai parengta dramatinio kūrinio analizė turi apimti 1–3 probleminius aspektus, atspindėti studentų gebėjimą analitiškai mąstyti bei pritaikyti paskaitų ir seminarų metu įsavintas dramaturgijos sąvokas. Lyginamoji analizė: pagrįstas lyginamo dramatinio kūrinio pasirinkimas, aptartas dviejų kūrinių lyginamosios analizės pagrindas, pateikti 2–3 pavyzdžiai teminiu, dramaturginės struktūros aspektais. Vertinama: nagrinėjamos medžiagos išmanymas, dramaturgijos problemų suvokimas ir motyvuotas jų išdėstymas, nuoseklumas, pasirinktos problemos analizė, gramatinių, punktuacijos, stiliaus klaidų nebuvimas.

			<p>Vertinimai graduojami pagal aptariamą medžiagą išsamumą. Pažymys mažinamas už kalbos ir stiliaus klaidas.</p> <p>Vertinama 1–10 balų, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka. Gautas egzamino balas dauginamas iš 0,6.</p>
--	--	--	--

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Guillaume Apollinaire		„Teiresijo krūtys“		Vertimo rankraštis
Samuel Beckett	2009	<i>Teatras</i> („Baigmė“)		Vilnius: Baltos lankos
Paul Claudel		„Apreiškimas Marijai“		Vertimo rankraštis
Martin Crimp	2002	<i>Le Traitement</i> („Le Village“, vertimas lietuvių k., anglų k.)		Paris: L'Arche
Antonas Čechovas	1985	<i>Žuvėdra: Pjesės</i> („Trys seserys“)		Vilnius: Vaga
Marguerite Duras	1981	<i>Agatha</i>		Paris: Éditions de Minuit
Marguerite Duras	2016	„Skveras“	Nr. 3	<i>Žurnalas Teatras</i>
Juozas Glinskis	1990	<i>Mėnesienoje</i> („Mėnesienoje“)		Vilnius: Vaga
Eugène Ionesco	1993	<i>Karalius miršta: Prancūzų pjesės</i> („Karalius miršta“)		Vilnius: Amžius
Marius Ivaškevičius	2002	<i>Artimas: Pjesių trilogija</i> („Малыш“)		Vilnius: Tyto alba
Marius Ivaškevičius	2004	<i>Madagaskaras: Trijų veiksmų pjesė</i>		Vilnius: Apostrofa
Alfred Jarry	1998	<i>Karalius Juoba</i>		Vilnius: Baltos lankos
Bernard-Marie Koltès		„Negro ir šunų kova“		Vertimo rankraštis
Maurice Maeterlinck		„Pelėjas ir Melisanda“		https://www.dramustalcius.lt/paieska?tekstas=Pel%C4%97jas+ir#scroll_main
Martin McDonagh	1999	<i>The Pillowman</i>		PDF formatu anglų k., rankraštis – lietuvių k.
Kostas Ostrauskas	2002	<i>Čičinskas ir kiti</i> („Vaižgantas“)		Vilnius: Baltos lankos
Kostas Ostrauskas		„Pypkė“		http://www.tekstai.lt/buvo/tekstai/ostrausk/pypke.htm
Sigitas Parulskis	2006	<i>3 pjesės</i> („Nesibaigianti vienasdviejų“)		Vilnius: Baltos lankos
Kazys Saja	1990	<i>Rinktiniai raštai</i> („Maniakas“, „Mamutų medžioklė“, „Ubagų sala“)	t. 1	Vilnius: Vaga
August Strindberg		„Mirties šokis“		www.dramustalcius.lt
Papildoma literatūra				
Patrice Pavis	1998	<i>Dictionary of the Theatre: Terms, Concepts, and Analysis</i>		Toronto and Bufalo: University of Toronto Press

Barry Russel	1998	<i>Theatre and Drama</i>		<i>Oxford: Brookes</i> http://www.brookes.ac.uk/VL/theatre/index/htm
Michel Vinaver	1993	<i>Écritures dramatiques / Essais d'analyse de textes de théâtre</i>		Arles: Babel

ATNAUJINTA 2023-09-20